

WORLD PARROT TRUST

PsittaScene 31:4 Winter/vintern 2019-20
Översättning Maria R. Borgh och Lars Persson

www.parrots.org

sweden@parrots.org

Tryckt på återvunnet papper

INNEHÅLL

- 4) **Meddelande från ordföranden** *Alison Hales*
- 5) **Sierra Leones timnehjako** *Forskning stödd av WPT*
- 9) **Orangepannad parakit** *Nya Zeelands bevingade juvel*
- 12) **WPT Afrikas bevarandeprogram 2019 i sammanfattning**
- 14) **Sidor om sällskapsfåglar** *Varför bör man träna en papegoja?*
- 16) **Paradise Park UK** *Där fåglar inspirerar*
- 20) **Mshindi överlevaren** *Räddade grå jako som frodas i det vilda skickar ett hoppfullt meddelande*
- 22) **PsittaNytt** *Papegojnyheter och uppdateringar, WPT-kontakter*
- 24) **Papegojor i det fria** *Rosenhuvad dvärgpapegoja*

PÅ OMSLAGET

Foto © **Aaron Fellmeth Photography**

Fågeln är känd som orangepannad parakit (Orangepannad kakariki, Orange-fronted Parakeet, Malherbe's Parakeet, *Cyanoramphus malherbi*) och klassas som akut hotad (IUCN). Fågeln finns på södra Nya Zeeland och det finns färre än 300 fåglar kvar i det fria. Fåglarna hotas av förvildade rovdjur, habitatförlust och förlust av botråd samt sjukdomar.

Läs mer på **sidan 9: Den orangepannade parakiten - Nya Zeelands bevingade juvel.**

MEDDELANDE FRÅN ORDFÖRANDE

Med denna upplaga av *PsittaScene* börjar WPT sitt fjärde decennium! Så stolt min far skulle ha varit över hur mycket som uppnåtts sedan han fick idén att starta en organisation för att hjälpa papegojor och hur mycket mer som planeras tack vare många papegojälskare världen över.

Denna gång berättar vi en historia om en grå jako som fångats i Afrika men som senare släppts av WPT-partners. Ta del av berättelsen om Mshindis åtta år och hur hon fick sitt namn. Rowan Martin skriver också

om Afrikas andra jako, nämligen timnehjako, och deras lilla population i Sierra Leone.

På andra sidan jorden berättar Luis Ortiz-Catedral om sitt arbete med den orangepannade parakiten som är akut hotad.

Och vi har inte glömt sällskaps- och voljärfåglar i denna upplaga. Pamela Clark anser att träning berikar samvaron med fåglar. Vi tillbringar en dag vid Paradise Park där besökare kan komma nära friflygande papegojor i djupaste Cornwall där WPT startade för många år sedan.

Alison Hales, WPT-ordförande

SIERRA LEONES TIMNEHJAKO

av Rowan Martin, PhD - programdirektör för WPT Afrika

“Wow!” viskade jag och kunde knappt dölja min iver.

Framför oss såg vi ett par timnehjako som var engagerade i vad som tycktes vara parningsbeteende. Det var tydliga huvudknyckningar följda av att de satte ihop näbbarna och stötte upp mat.

Detta följdes av lekfullt nafsande, mer knyckningar och mer matning. Efter några minuter gled hanen sidledes mot honan, sträckte sig för ett nafs till, och lyfte upp sitt ben, deras kloaker möttes och akten fullbordades.

Jag tittande på Momoh och Arnold och vi log allihop.

“Wow”.

Vi visste redan att vi var på en speciell plats. Alltsedan vi givit oss iväg i gryningen för att leta efter timnehjako hade vi uppmärksammat ett flertal smågrupper som flög över oss och som åt av palmfrukter.

Då dimman lättat på morgonen fanns tecken på att papegojorna blev mera aktiva.

Vi var i en avlägsen kustregion i Sierra Leone, ett av endast fem små västafrikanska länder där timnehjako förekommer.

Sedan 2018 har World Parrot Trust (WPT) arbetat med lokala ornitologer i Sierra Leone, Momoh Sesay och professor Arnold Okoni-Williams vid University of Sierra Leone, för att bestämma dessa papegojors status och ännu viktigare att identifiera var de finns mest och vilka strategier som kan användas för att skydda dem.

Timnehjako utskildes som en egen art av IUCN (International Union for Conservation of Nature) först år 2012 och 2016 kategoriserades de som globalt starkt hotade.

Initiativ som letts av IBAP (National Institute for Biodiversity and Protected Areas) med stöd av WPT, Save Our Species och MAVA har lyckligtvis varit framgångsrika i att arbeta lokalt med att finna alternativ till fångst. För tillfället förblir de små populationerna i Guinea-Bissau stabila, men det finns ett angeläget behov att öka ansträngningarna för att skydda populationerna på andra ställen också.

Tillbaka i Sierra Leone så har fokus legat på att göra snabba bedömningar av fem områden i de mest skogrika södra och östra delarna. Vi fokuserade särskilt på potentiellt passande men i stort okända små habitatområden utanför existerande nationalparker och andra skyddade områden. Vi använde oss av ett tillvägagångssätt som utvecklats i Guinea-Bissau. Undersökningarna kombinerade direkta observationer med intervjuer med lokala personer. Människor som lever nära skogen har stor kunskap om det lokala växt- och djurlivet och deras liv är tätt sammanvävda med de hot som papegojorna möter. Samtidigt som vi fick insikt i papegojornas status ville vi också förstå människornas attityd och vilket värde lokalbefolkningen sätter på vilda djur och växter. Sådan information är fundamental för att skapa ett effektivt bevarande.

Av 62 intervjuade personer hade majoriteten under gånget år sett timnehjako flyga förbi eller äta av exempelvis frukter från oljepalmer. Vid tre av de fem observerade platserna rapporterade personer att de såg fåglarna mindre frekvent och i mindre antal än tidigare, men vid två av platserna var det i allt väsentlig stabilt.

Sju personer medgav att de fångat jakos och beskrev hur de sålt dem till mellanhänder eller tagit dem direkt till huvudstaden Freetown. Papegojor planerades att transporteras på offentliga båtar längs kusten till Kambia-distriktet, där de sedan fördes över gränsen till Guinea. Ytterligare intervjuer som utfördes med representanter för rättsväsendet bekräftade denna rutt.

Historiskt sett har Sierra Leones västra granne varit en huvudsaklig exportör av både timnehjako och grå jako. I mitten av 2000-talet utförde Guinea fler CITES-tillstånd årligen för exporter av vilda papegojor än hela den uppskattade nationella populationen. Många fler exporterades som fångenskapsuppfödda trots att det inte fanns några anläggningar för uppfödning. Lyckligtvis stoppades dessa kryphål 2017 när CITES förde över arten till Appendix I. Sierra Leones och Guineas regeringar stödde denna förändring kraftfullt som ett led i att skydda sina vilda djur.

Nyligen utförd forskning av Sesay och Okoni-Williams i Sierra Leone visade på en liten men möjligen signifikant lokal handel med fåglar som sällskapsdjur. Timnehjako befanns vara till salu i ett marknadsstånd i Freetown och åtskilliga djurägare identifierades. Två tredjedelar som intervjuades var inte medvetna om att timnehjakon var en globalt hotad art, medan ett liknande antal inte kände till att fångst och försäljning av dessa fåglar var förbjudet under nationell lag. Momoh Sesay diskuterade situationen med ägaren till marknadsståndet som nu inte längre säljer papegojor. Dessa upptäckter visar att betydande framsteg kan nås genom att höja medvetandet och att även till synes mindre aktioner kan göra skillnad.

Uppmuntrande nog agerar National Protected Areas Authority (NPAA), som är det nationella regeringsorganet som ser till att lagar som rör vilda djur och växter följs, i Sierra Leone. Efter ett tips 2018 togs en grupp om timnehjako om hand i en by inte långt från platsen där vi gjorde våra undersökningar. Papegojorna hittades tillsammans med en schimpansunge och alla skulle enligt uppgift skickas till en utvandrare som arbetade vid en närliggande gruva.

”Tacugama Chimpanzee Sanctuary” tog hand om schimpansen och papegojorna. Med stöd och ledning från WPT har papegojorna rehabiliterats och då du läser denna artikel bör de flyga de fritt igen i det fria!

Direkta observationsstudier var också en central del i våra undersökningar vilka kompletterades med information som vi fick fram genom intervjuer. Vid varje plats gjorde vi ett antal vandringar linjevis och samlade information om papegojorna efterhand som vi gick. Mycket av Sierra Leones kust är insvept i mangroveskogar och många platser är i princip ogenomträngliga till fots på grund av rotsystem och grenar i djup lera.

Vid flera tillfällen tog Momoh till båt för att utföra undersökningar inom stora områden med mangrove. Fastän både grå jako och timnehjako uppsöker mangroveskogar anses de vanligen mera knutna till tät regnskog.

Under våra undersökningar gjordes de flesta observationer av timnehjako ändå i mangroveområden. Det är möjligt att genom deras otillgänglighet så är dessa sumpiga områden en vital tillflyktsort för regionens papegojor och erbjuder en säker plats för bon undan boplundrare. Lokalbefolkningen rapporterade även de att de oftast såg papegojor i mangroveområden under häckningssäsongen vilket stödde våra antaganden.

Många undersökningar i några av de mest omfattande regnskogsområdena i Sierra Leone såsom Gola Rainforest National Park har upprepat visat på extremt låga antal timnehjako. Antingen är dessa habitat inte så viktiga som man tidigare trott eller så har populationerna i dessa relativt tillgängliga områden kollapsat.

Våra försök att verifiera rapporter om viloplatsen som använts av ett stort antal papegojor precis utanför Gola National Park visade tyvärr inte på några tecken på att dessa viloplatsen fortfarande existerade, vilket tragiskt nog indikerar att antalen minskat genom omfattande plundring.

Med tanke på dessa bakslag var glädjen i vårt team desto större över att se tecken på häckning. Det fanns inget tvivel om att detta var en mycket värdefull plats. Just såsom i Guinea-Bissau hade denna ö i skogen skyddats delvis genom sin avlägsna lokalisering.

Utmaningen är nu att se till att dessa platser, som blir allt mera sällsynta, får adekvat skydd, stött av lokala samhällen, regering och det internationella samfundet.

Bildtexter:

(Sidan 6)

Överst till höger: Momoh Sesay och en fältassistent utför en linjeundersökning.

Nederst till höger: Patrick Dauda och Momoh Sesay söker efter timnehjako i Gola Rainforest National Park.

(Sidan 7)

Överst och nederst till höger: Konfiskerade timnehjako vid ”Tacugama Chimpanzee Sanctuary”.

Mitten till höger: Undersökning av en av fåglarna påvisade skadade flygfjädrar.

(Sidan 8)

Ovan: Färd genom timnehjako-habitat.

TIMNEHJAKO (*PSITTACUS TIMNEH*)

IUCN STATUS, RÖDA LISTAN

Starkt hotad

CITES-LISTNING

Appendix I

VÄRLDSPOPULATION

Troligen betydligt färre än 100 000

OMRÅDE

Sydöstra Guinea, Guinea-Bissau (Bijagós-öarna) och södra Sierra Leone, Liberia och västra Elfenbenskusten.

SAMMANFATTNING AV HOT

Handel med denna art har i omfattande grad skett på den internationella marknaden. 176 052 fåglar har exporterats sedan 1975. Habitatförlust har i betydande grad påverkat fågelns utbredningsområde. I många länder har många av de träd som dessa fåglar lever i försvunnit.

ORANGEPANNAD PARAKIT

NYA ZEELANDS BEVINGADE JUVEL

Av Luis Ortiz-Catedral, Michael Skirrow och Crystal Dalbeth

Foton © Luis Ortiz-Catedral

Den orangepannade parakiten (*Cyanoramphus malherbi*) (också känd som *kākāriki karaka* på Māori, kallas även kakariki på svenska) är en av de mest sällsynta nya zeeländska skogsfåglarna och också en av de minst studerade. Artens taxonomi har en 200-årig historia.

Den har ansetts vara en färgvariant, en hybrid eller en underart av olika författare på grund av likheten mellan den och många *Cyanoramphus*-arter (kakarikier). Nutida arbete på molekylär nivå har visat att den orangepannade parakiten är en separat art med en fascinerande evolutionär historia.

Vid tiden för deras erkännande som art hade tyvärr deras antal i de nya zeeländska skogarna gått ner till alarmerande nivåer. Liksom många andra arter på Nya Zeeland hotas den orangepannade parakiten av introducerade rovdjur.

Deras överlevnad garanteras idag tack vare det pågående arbete som utförs av "New Zealand Department of Conservation" och som handhar de kvarvarande populationerna genom att sätta upp rovdjurssäkra bon och genom att ha kontroll på införda rovdjur som hermeliner och råttor. En ambitiös ny inriktning påbörjades 2005. Den orangepannade parakiten avlas eller föds upp i fångenskap och släpps sedan till rovdjursfria öar.

Uppfödningprogrammet med Isaac Conservation and Wildlife Trust och Auckland Zoo fortsätter att producera ett antal ungar som frisläpps i populationen på fastlandet. Att etablera och stabilisera populationer

medelst uppfödda fåglar har varit framgångsrikt för den rödpannade parakiten (*Cyanoramphus novaezelandiae*) och gulpannade parakiten (*C. auriceps*) vilka är nära släktingar till den orangepannade så det finns substantiella bevis för att i princip en annan *Cyanoramphus*-art skulle kunna anpassa sig på rovdjursfria öar. Deras överlevnad och uthållighet på öarna förstås dock inte helt.

Från 2009 till 2018 har vi övervakat orangepannade parakiter på Chalky, Maud och Blumine Islands och vi har också samlat information om dessa fåglars beteenden. Vår analys visar kortfattat att orangepannade parakiter etablerar sig väl i sina nya hem och kan reproducera sig inom månader efter frisläppande.

Att leta efter och finna orangepannade parakitbon på öar är en intressant aktivitet. Den börjar med att iakttä en parakit eller två som flyger regelbundet till en specifik plats. Vi närmar oss sedan området och observerar deras häckningsbeteenden som utfodring och bevakning av bon. När sedan parakiterna lämnar området behöver vi inspektera tillgängliga hållrum i området och vi använder en ficklampa och spegel. Några hållrum är högt upp i skogen och vi kan tillbringa timmar för att se igenom tjockt lövverk med kikare för att hitta potentiella hål för att senare finna att boet vi sökte fanns i en nedfallen trädstam, i en bergsskrevla eller helt enkelt i ett hål i marken.

På Maud Island dokumenterade vi sju boförsök som skiljde sig markant från standardtypen som arten använder på fastlandet. Det är faktiskt goda nyheter eftersom det visar att uppfödda fåglar eller omhändertagna fåglar har flexibilitet i sina beteenden som tillåter dem att anpassa sig till sina nya hem. Ett par år efter den initiala frisläppningen registrerade vi ungar på Chalky, Blumine and Maud Islands. Vi har också försökt uppskatta populationsstorlekar baserade på dessa uppgifter och genom att kartlägga områden med större aktivitet. Baserat på vår information tycks parakitpopulationen på Maud Island vara mycket liten, så liten att vi endast har sporadiska observationer.

På Chalky Island samexisterar den orangepannade med den mera talrika gulpannade parakiten. Orangepannade parakiter uppgår approximativt till omkring 50 – 100 fåglar. På Blumine Island tycks antalet var högre ca. 200 fåglar. Deras distinkta skrockande kan höras över våra huvuden då de livnär sig i de höga strandträden.

En fjärde ö, Tuhua, hade också introducerade orangepannade parakiter som förts in från fångenskap men deras antal har inte kunnat klargöras. I likhet med de tre andra öarna etablerade sig parakiterna efter frisläppningen och det finns uppgifter om ungfåglar som kläckts på platsen. Det är emellertid osäkert hur liten eller stor populationen är där just nu. Vi kommer under 2020 med stöd av New Zealand Parrot Trust att göra ett försök att avslöja mysterierna rörande den orangepannade parakiten på Tuhua Island.

Vi kommer att utföra en undersökning över hela ön och samla information om deras häckning och biologi så att vi förhoppningsvis kan förstå hur väl de etablerat sig där. Eftersom det finns gott om öar och teknologin finns att kontrollera införda rovdjur mera effektivt på fastlandet hoppas vi att många fler öpopulationer kan etableras för att bevara en verkligt gåtfull Nya Zeeländsk endemisk art.

Speciellt tack:

Vårt arbete på Maud, Blumine och Chalky Islands har stötts av Auckland Zoo Conservation Fund, Massey University, Brian Mason Scientific & Technical Trust och the Mohamed bin Zayed Species Conservation Fund. Vi har också fått hjälp av ett stort antal volontärer till vilka vi uttrycker vårt tack.

ORANGEPANNAD PARAKIT (CYANORAMPHUS MALHERBI)

IUCN STATUS, RÖDA LISTAN

Akut hotad

CITES LISTNING

Appendix II

VÄRLDSPOPULATION

Färre än 300

OMRÅDE

Nya Zeeland, tidigare över North and South Islands, nu endast på South Island i South Hurunui, Poulter och Hawdon River valleys. Uppfödda fåglar infördes på Chalky Island, Fiordland och Maud och Blumine Islands. Har också införts på norra Tuhua Island.

SAMMANFATTNING AV HOT

Denna art har lidit av förvildade hermeliner och råttor samt av förlust av strandnära boträd genom bränder och nedhuggning. Förlust av buskvegetation till boskap, rådjur och pungråttor har också påverkat. Näbb- och fjädersjukdomen, PBFD, har påträffats hos ett fåtal individer och regelbundna undersökningar utförs numera. Skevt sexförhållande gentemot hanar på grund av predation av honor.

WPT AFRIKAS BEVARANDEPROGRAM - 2019, I SAMMANFATTNING

Det har varit ytterligare ett viktigt år för papegojor i Afrika, från banbrytande undersökningar som lett till bättre skydd för papegojor som hotas av handel till hjärtvärmande episoder med papegojor som räddats från handel och nu återbördats och får leva i det fria.

Illegal handel: Turkish Airlines tog beslut om att inte transportera vilda afrikanska grå jako efter undersökningar och publik kampanj.

Policy: brådskande publicering av undersökningsresultat som visar hur legal papegojhandel används för att dölja illegal handel med vilda djur/fåglar från Afrika.

Policy: Resultat från forskning i fält och undersökningar om handel presenterade vid CEBCEM-konferensen i Lagos, Nigeria.

Flyfree, flyga fritt: Afrikanska grå jako som räddats från handel i Uganda befanns leva väl 8 år efter det att de frisläppts.

Forskning: Nytt partnership med Rwanda Wildlife Conservation Association för att ta upp frågan om handel med papegojor.

Policy: Deltagande vid CITES CoP18 i Geneve för att säkra skydd för papegojor i handel.

Bevarandeplanering: Cape Parrots Conservation Action Plannings workshop hållet i Hogsback, Sydafrika (Aktionsplan för bevarande av kappapegojor).

Illegal handel: Fullbordade undersökningar om handel med papegojor på marknader i Nigeria.

Flyfree, flyga fritt: Timnehjako räddade från illegal handel flyttade till frisläppningsplats i Sierra Leone.

Habitatskydd: Forskning publicerad angående hot mot malawidvärgpapegojor i södra Afrikas Mopane-skog.

Ecoturism: WPT ACP-direktören deltar i invigningsekoturer för att se grå jako i Uganda.

Flyfree, flyga fritt: WPT ACP-direktören besöker partners i östra DRC (Demokratiska republiken Kongo) för att utveckla samarbete för papegojor som räddas från illegal handel.

Illegal handel: Lansering av rekommendationer från USFWS-projektet 'Combatting Wildlife Trafficking in Angola (bekämpande av illegal handel med växter och djur i Angola).

Forskning: Första nationella utvärderingen för timnehjako publicerades.

Flyfree, flyga fritt: ACP besöker Kamerun med Zoological Society of London för att utveckla ett samarbete om en strategi för papegojor som räddats från illegal handel.

Illegal handel: Nytt forskningssamarbete med University of Exeter, UK, för att undersöka fågelhandeln i västra Afrika.

Ladda ner hela bladet: tinyurl.com/WPTafrica2019

VARFÖR BÖR MAN TRÄNA EN PAPEGOJA

Vi skulle inte adoptera en hundvalp utan att förvänta oss att vi kommer behöva träna vissa grundläggande beteenden, om vi vill ha en väluppfostrad hund. Men när vi tar hem en papegoja har vi sällan samma förväntning, bortsett från att lära papegojan att gå upp på handen.

Som beteendekonsult pratar jag ofta med välmenande personer vars papegojor strövar på golvet och tuggar golvbrädor och jagar fyrbenta husdjur, attackerar mindre älskvärda familjemedlemmar och skriker under långa perioder. Papegojor, liksom alla djur vi har som kompanjoner, behöver ledning. Om de inte får det utvecklar de beteenden som inte är förenliga med ett lyckligt och socialt välbalanserat hushåll.

Dessa beteendeproblem utvecklas som en konsekvens av en brist av träning och förståelse om hur beteenden fungerar. Olämplig föda, sociala interaktioner, och miljöbrister kan också spela en roll. Därför brukar beteendekonsultationer ofta följa ett liknande mönster. Vi förbättrar kosten, utvecklar sociala förhållanden för att utesluta parbildningsaktiviteter, och ökar berikningen och andra möjligheter att fatta beslut. Sedan

diskuterar vi de mest lämpade beteendeförändringsstrategierna, inklusive förändringen av beteendemönster genom användandet av positiv förstärkning. Det vill säga... träning.

I dessa fall involverar träning en utveckling av önskade gensvar och en avveckling av oönskade gensvar. Till exempel kan vi lära en papegoja att prata istället för skrika när den vill ha uppmärksamhet. Vi kan lära en papegoja att stanna på sittpinnen istället för att klättra ner och vandra runt på golvet. Positiv förstärkning är den bästa beteendeförändringsstrategin. Detta är processen att erbjuda djuret en önskvärd sak efter att det har utfört det beteende vi har lärt in eller som vi vill se mer av i framtiden. Alla beteenden som får en belöning kommer utföras oftare i framtiden. För det mesta, när träningen påbörjas används godbitar som förstärkare tills andra har identifierats. Denna typ av träning resulterar i ett antal önskvärda utgångar utöver att lösa dessa omedelbara problembeteenden. Positiv förstärkning skapar ökad tillit mellan fågel och ägare. Det ger också papegojan mycket mer kontroll över sin existens, vilket ökar livskvaliteten.

Jag hör ofta folk bekymrat säga att en viss papegoja inte är matmotiverad. Om du tänker på det så kan detta inte stämma. Papegojor behöver mat för att leva, så de måste per definition vara matmotiverade. Vad ägare oftast menar när de säger detta är att deras papegoja inte verkar intresserad i att ta en godsak i utbyte mot ett önskat beteende. Om en papegoja inte är motiverad att tjäna in träningsgod saker så betyder detta oftast att den får för mycket fet och kolhydratrik mat i den dagliga kosten.

Därför måste vi ofta förbättra fågelns kost innan vi kan förändra dess beteende. Om du konverterar fågel till att äta helfoder (tex pellets) och färska grönsaker med begränsat med frukt, kommer du få en papegoja som är ”matmotiverad”. Bästa praxis är att alltid spara frön och nötter, och annat som fågel värderar högt, till att använda som förstärkning. Det är en win-win-situation. Fågeln får fortfarande godsakerna, men behöver förtjäna dem istället för att bara hitta dem i matskålen.

Basbeteenden vi bör lära våra papegojor inkluderar kliva upp på och ner från handen, gå tillbaka till buren, stationering, målsökning [Eng. targeting, dvs följa en pinne/hand/utvalt föremål], kliva upp på en våg, och gå in i en resebur. Vi kan också lära den några enkla roliga beteenden såsom snurra runt eller vinka. Vem som helst kan lära ut sådana här saker! Du skulle bli förvånad över hur förlåtande, flexibla, och anpassningsbara papegojor kan vara när de träffar på vår egen brist på träningskunskaper. De lär sig ändå rätt enkelt och har kul medan de gör det. De älskar denna typ av social uppmärksamhet.

**Vi måste acceptera att
vi är alla tränare.
Vi har ansvaret
att tänka på vad vi
tränar våra djur med
vår sociala uppmärksamhet...
hela tiden.**

Men träning är trots allt inte nödvändigtvis enkelt för folk i början. Det kan vara tröttsamt på grund av den fokus som krävs. För många av oss, som är så vana att ha vår fokus riktad åt olika håll, kan denna typ av

fokus känns som riktigt hårt arbete. Och ofta avslöjar nybörjarträningssessioner vår egen brist av hjärna-hand-öga-koordination. Detta betyder övning för oss, även när vi tränar enkla beteenden som målsökning (targeting). Det kan ta lite repetition att nå en punkt när vi inte längre känner oss så tafatta.

Sanning är dock att vi är alla tränare. Djur lär sig under varje social interaktion med oss. Deras inlärningsförmåga stänger inte av och på sig. Om de alltid lär sig, så lär vi alltid ut. Under det senaste året hade jag en olycklig klient som reagerade på min uppmuntran att hon skulle lära sin papegoja stationering, genom att säga, ”jag är INTE en tränare”. Jag var tvungen att påpeka att hon tidigare på ett mycket effektivt sätt hade lärt sin papegoja att skrika och hugga aggressivt. Det faktum att det var ofrivilligt spelar ingen roll. Det var hennes reaktioner till sin papegojas beteenden som förstärkte dem till sådan grad att de blev allvarliga problem som krävde professionell hjälp att lösa.

Vi har inte riktigt något val. Vi måste acceptera att vi alla är tränare. Vi har ansvaret att tänka på vad vi tränar våra djur med vår sociala uppmärksamhet... hela tiden. Jag hörde en gång djurparkstränaren och konsulten Barbara Heidenreich säga, ”om ett djur är medvetet om dig, så måste du vara medvetet om djuret”. Jag har aldrig hört ett bättre råd. När vi väl erkänner denna verklighet kommer interaktionerna med våra papegojor bli friktionsfriare och resultatet blir bättre beteenden. Jag har tränat mig själv till att alltid tänka på vad jag skulle kunna lära fågeln varje gång jag interagerar med den. Jag har kommit att inse att mina första impulser ofta är felaktiga.

Jag ignorerar numer medvetet beteenden jag inte gillar, vilket inkluderar mycket upphetsat kroppsspråk. Jag arbetar också hårt med att fånga mina fåglar mitt i akten av beteenden jag vill se igen i framtiden. När jag gör det är jag snabb med att säga ett rappt ”Bra!” åtföljt av en godbit som förstärkare. Om vi vill ha väluppfostrade och glada fåglar, måste vi ta ansvaret för att leda deras beteenden, och komma ihåg att alla beteenden vi förstärker med vår uppmärksamhet troligtvis kommer ske igen i framtiden.

BILDTEXT:

(Sidan 15)

De första tecknet på sjukdom hos en papegoja är ofta förändringar i vikten. Det rekommenderas att väga sina fåglar varje vecka, så att lära dem att kliva upp på vågen är ett mycket användbart och praktiskt beteende att lära in.

Det gör det inte bara enklare för dig som vårdare att hålla koll på deras hälsa, utan det kan också vara ett praktiskt beteende för veterinärkoller.

OM FÖRFATTAREN

Pamela Clark CPBC, CVT är en IAABC-certifierad papegojbeteendekonsult vars erfarenhetsbas inkluderar arbete som tränare, veterinärtekniker, uppfödare och rehabiliterare.

För att boka en konsultation eller lära fler av hennes gratis artiklar - inklusive hennes populära beteendeblog - besök hennes hemsida pamelaclarkonline.com, eller hitta henne på Facebook (@TheParrotSteward)

PARADISE PARK UK

DÄR FÅGLAR INSPIRERAR

av Desi Milpacher

ETABLERAT FÖR ÖVER 45 ÅR SEDAN, ÄR STORBRIANNIENS PARADISE PARK EN LITEN BIT SOM NÄSTAN HÖR EN ANNAN VÄRLD TILL. EN ENGAGERANDE FAMILJEUTFLYKT, EN VÄRDEFULL UTBILDNINGSERFARENHET, OCH - SPECIELLT UNDER VÅREN OCH SOMMAREN - ETT UPPSLUPPET, LIVLIGT STÄLLE.

Det är lätt att tro att man blivit borttransporterad till tropikerna när man kommer fram till Hayles vildlivsfristad långt ner i sydvästra England.

Platsen är full av grönskande träd, blommande buskar, ormbunkar och bambu. Tiden, och det milda och fuktiga klimatet i Cornwall, har låtit träden växa sig stora, till ett mini-regnskogsvalv som sträcker sig över den extraordinära vildlivssamlingen inom den. Den har stora ambitioner, och fungerar som en källa av stöd för bevarande i Storbritannien och resten av världen. Parkens ansträngningar har gjort sig förtjänt av många lovord; en nylig djurparksinspektion var full av beröm för förstklassig djurhållning, fångenskapsavslutningsprogram, insamlingar för bevarande och utbildningsbudskap.

”Det är underbart att allt det hårda arbetet från personalen vad gäller djurens omvårdnad, och pågående bevarandeprojekt, erkändes av inspektionsgruppen”, säger Alison Hales, delägare i Paradise Park och styrelseordförande för World Parrot Trust.

Många bland personalen kom ursprungligen till parken genom studentplaceringar, och hade sommarjobb innan de blev heltidsanställda. Långsiktigt samarbete med Cornwall College och University of Exeter har lett till att hundratals studenter fått värdefull praktisk arbetserfarenhet, och det finns även volontärer.

Bland de boende i parken finns ovanliga Kea, ädelpapegojor, conurer i alla dess färger, granna aror och kakaduor, små dvärgpapegojor, och mer - alla ropar de och hittar på upptåg med varandra. I lorigenomgångsvoljären hörs *ooooh* och *ahh* från besökarna medan fåglarna dyker hit och dit som energiska regnbågar, innan de till slut sätter sig på väntande händer för att äta från små nektarburkar.

Parken är hem till över 130 fågelarter, plus kattbjörnar (röda pandor), röda ekorrar, asiatiska uttrar, och en hop domesticerade dvärggetter, får och kaniner. Varje morgon när de anländer vet djurvårdarna att de har en upptagen dag framför sig. Sommar och vinter har fåglarna och däggdjuren komplexa födorutiner, tillsammans med daglig städning och hållning av inhägnaderna.

Måltiderna är speciellt livliga: i köket hackar vårdarna frukt och grönsaker anpassade till stora och små näbbar; de förbereder också groddade fröer, nötter, specialpelletsfoder, nektar och diverse kött, allt för att passa behoven hos de djur de sköter. Maten läggs i rad efter rad av skålar gjorda i rostfritt stål uppradade på långa bord. Nödvändig extra berikning inkluderar tuggbara leksaker gjorda av naturliga delar, ovanliga grönsaker såsom salladshuvuden, brysselkål eller fikon och färska grenar, blommor och bär.

Vildlivsbevarande är uppenbarligen det viktigaste efter att sköta om djuren. Parken är involverad i ett flertal projekt, såsom det decennielånga åtagandet till alpkråkan, och att föda upp den inhemska röda ekorren, hotad av den invasiva grå ekorren, för utsläpp.

Under ”kattbjörnsupplevelsen” får en lycklig deltagare, för en kostnad, träffa på en av kattbjörnarna som är tränad till att träffa besökare. Det finns inget liknande, och allra bäst är att upplevelsen har samlat in över £12500 (ca 160 000 SEK) till välgörenhetsorganisationen Red Panda Network.

Och, framför allt, World Parrot Trust har fått allra mest stöd eftersom stiftelsen etablerades vid parken av den nu avlidne Mike Reynolds år 1989.

Den blåstrupiga aran, inhemsk i Bolivia, har hittat en stark vän i Paradise Park, som har fött upp dem under ett flertal år. Sex unga aror som föddes i parken reste till Bolivia år 2013 som en del av det decennielånga projektet att stärka den lilla vilda populationen.

År 2015 fick parken ett par gråbröstadade parakiter från Chester Zoo som en del i ett avelsprogram; fem ungar kläcktes under första säsongen och nya par med orelaterade fåglar har skapats. Den vackra rödbröstadade lorin har frodats och skapat en stark avelsgrupp, och ett produktivt par gultofsade kakaduer har bidragit till populationen i fångenskap.

Många av Paradise Parks fåglar är på ömsesidiga avelsprogram med andra samlingar. Alla parkens fåglar läggs in i en internationell databas vilket ser till att genetiska sett rätt fåglar paras ihop - mångfald är nyckeln till en hälsosam population.

Utbildningen av allmänheten om naturliv sker året runt, men från påsk och genom hela sommarsäsongen har parken en friflygningsuppvisning under eftermiddagarna, där publiken får se vältränade fåglar ta del i naturliga beteenden. Personalen utvecklar starka band till fåglarna, ger dem hälsoundersökningar och går igenom rutiner för dem att förbereda för sina stjärnroller som ambassadörer för sina arter.

Kakaduer, conurer, kea, alpkråkor, kokaburror och ugglor tar del i att fånga publikens uppmärksamhet om enskilda fåglar, deras personlighet, naturliga habitat, bevarande, och unika anpassningar. I en annan demonstration flyger flera bestämda rosenbröstadade kakaduer och gulskuldrade amazoner till en person i publiken, plockar upp ett mynt, och flyger sedan tillbaka till presentatören för att stoppa ner myntet i en insamlingslåda. Det har tagit 30 år, men över £90 000 (ca 1 136 000 SEK) har donerats till World Parrot Trust under dessa uppvisningar. Och, i en fantastisk final flyger en grupp skrånande aror iväg tillsammans och cirklar i tandem högt över den överväldigade publiken.

I slutet av dagen lämnar besökarna parken med sitt behov av att koppla an till djur och natur uppfyllt. De sista matningarna och kollerna sker medan parkens boende slår sig till ro för kvällen. Ännu en dag av att se efter dessa otroliga varelser och att förnöja och upplysa besökare är till ända. Imorgon börjar det inspirerande arbetet igen.

BILDTEXTER

(Sidan 17)

Ovan vänster: Intendent David Woolcock interagerar med publiken under en av de dagliga friflygningsuppvisningarna.

Ovan höger: Ungar av svartkindade dvärgpapegojor bedöms friska och hälsosamma under sin senaste hälsokoll.

Nedan vänster: Papegojor är inte de enda sevärda fåglarna, och i augusti 2019 välkomnade parken sin första karibiska flamingounge (inlägg)

Nedan höger: Välskötta trädgårdar skimrar i färg.

(Sidan 18)

Vänster och mitten: Mycket förberedelse inför de dagliga matningarna; varje art har sin specifika födorutin.

Ovan höger: En timnehjako friflygs.

Nedan höger: En vårdare arbetar med röda aror som deltar i friflygningsuppvisningen.

(Sidan 19)

Vänster: Tränade friflygande aror sätter sig i en vilostation under en show.

Höger: en gulskuldrad amazon samlar in mynt för WPTs bevarandearbete.

En blåstrupig ara, del i friflygningsuppvisningen, glider runt picnicområdet.

PARADISE PARKS BEVARANDEPROJEKT

OPERATION CHOUGH ("OPERATION ALPKRÅKA")

Bevarandeprojekt som etablerades vid Paradise Park 1987.

WORLD PARROT TRUST (WPT)

Grundat år 1989, WPT har stött projekt för fler än 70 papegojarter i 42 länder.

BARN OWL PROJECT CORNWALL ("TORNUGGLEPROJEKTET CORNWALL")

Samarbete med Cornwall Bird Watching and Preservation Society.

RED SQUIRREL PROJECT ("RÖD EKORREPROJEKTET")

Projekt för uppfödning i fångenskap för att hjälpa till att etablera fler avelsgrupper bland samlingar i Cornwall för framtida utsläpp.

RED PANDA NETWORK (KATTBJÖRNSNÄTVERKET)

Har etablerat världens första skyddade område dedikerat till kattbjörnar i östra Nepal.

BLUE-THROATED MACAW PROJECT ("BLÅSTRUPIGA ARA-PROJEKTET")

En banbrytande insats för att skydda den kritiskt hotade blåstrupiga aran.

Läs mer på hemsidan:

paradisepark.org.uk

Läs *PsittaScene-artikeln* **Escape to Paradise – The Origins of Paradise Park and the WPT:**

tinyurl.com/y3he5txy

MSHINDI ÖVERLEVAREN: RÄDDADE GRÅ JAKO SOM FRODAS I DET VILDA SKICKAR ETT HOPPFULLT MEDDELANDE

Av Rowan Martin, PhD

Photos © Elaine Henley

Under tidigt 2010-tal fångades tusentals och åter tusentals grå jako i det vilda, stoppades i lådor och skickades till uppfödare och husdjurshandlare runt om i världen. Uganda var ett av de många länder från vilka vilda papegojor flödade ut ur Afrika till resten av världen, och år 2011 tog Uganda Wildlife Authority (UWA) kraftfulla åtgärder som ledde till två beslagtaganden av över 100 grå jako.

Genom Fly Free-programmet stödde World Parrot Trust UWA och Uganda Wildlife Conservation Education Centre (UWEC) i att utveckla en rehabiliteringsplan, ge tekniskt stöd och med nödmedel för uppbyggnad av temporära voljäer.

Efter karantän, medicinering och hälsokoller återbördades de papegojor som bedömdes friska nog till det vilda av UWA och UWEC i Kibale National Park, ett skyddat område av låglandsskog i västra Uganda. Som är allmän praxis märktes varje fågel med fotring så de skulle kunna följas medan de gav sig ut i det vilda.

Spola nu fram åtta år till en eko-stuga, Chimpanzee House, i skogsbrynet bara några kilometer från där papegojorna släpptes. En grupp papegojentusiaster på guidad resa för att se grå jako knäpper bilder på en fin flock som gottar sig på palmfrukter. Tänkt dig uppståndelsen när en av papegojorna sågs ha en fotring. Elaine Henley, en klinisk djurbeteendespecialist som tog fotot, valde att döpa denna individ till Mshindi - Swahili för "överlevare".

Det är otroligt att tänka på vad denna papegoja gått igenom. Plockad från sitt skogshem hade Mshindi stoppats i en överfull låda och transporterats hundratals kilometer innan han blev räddad, hållen som bevismaterial, satt i karantän, rehabiliterad, och sedan fått en andra chans i det vilda.

Väl fri mötte Mshindi sedan alla de vanliga prövningarna som följer med att vara en vild papegoja - fly från rovdjur, hitta föda, och navigera papegojsällskapslivet. Helt klart en överlevare!

Dr Julius Kasigwa, veterinär hos UWEC som hade en nyckelroll i räddningsoperationen, var överlycklig när han fick höra nyheten. "Det är som om han säger 'Här är jag: fortfarande vid liv och njuter av naturen, kolla in ringen, medan han äter naturens frukter'.

En vecka senare besökte WPTs afrikadirektör Dr Rowan Martin platsen som gästexpert på en grå jako-resa ledd av Elaine Henley. En papegoja med fotring sågs igen; istället för att stoppa ansiktet fullt av palmfrukt, hoppade den denna gång runt med en annan fågel, lekte och putsade och såg verkligen ut som en del av ett välbildat par. Inte bara överlevande - utan frodades.

Vidare forskning har använt sig av videos tagna av tidigare besökare till samma plats och har visat att ett flertal ringade fåglar har dykt upp i samma träd under flera år. Information som detta är nödvändigt för att kunna bygga en bild av hur papegojor som beslagtagits från illegal handel klarar sig i det vilda, och ger information om hur räddade papegojor bäst kan hanteras.

Projektet, tillsammans med en senare frisläppning år 2013, fick stor medial uppmärksamhet i Uganda och gav ett unikt tillfälle att delge meddelanden till allmänheten om den fruktansvärda effekten av handeln. Precis som i andra östafrikanska länder är det olagligt att hålla grå jako som husdjur i Uganda och det har inte skett några stora beslag av grå jako i Uganda under senare år. År 2016 stod Uganda sida vid sida med andra stater från östra, centrala och västra Afrika och talade för flytten av grå jako till CITES Appendix A. Detta steg har länge varit behövt och innebar hårda restriktioner på internationell handel och satte stopp för all kommersiell handel med vilda papegojor.

Åsynen av Mshindi som trotsigt poserar är inte bara en hyllning till det hårda arbete som UWEC, UWA och många andra tog sig an i och med räddningen av dessa papegojor i Uganda, utan också till alla de som har arbetat över hela Afrika för att stoppa handeln och skydda habitat för dessa fantastiska fåglar.

TACK

WPT vill säga stort tack till Elaine Henley och Lori DeLeo vid Shades of Grey Parrot Tours och Johnnie och Agnes Kamugisha, för deras stöd till WPT, deras ansträngningar för att skydda grå jako i Uganda, och deras uppmärksamma observationer som ledde till denna upptäckt.

BILDTEXTER

(Sidan 21)

Ovan: Överlevaren Mshindi tar till flykten

Mitten: Mshindi knyter an till en annan papegoja.

Nedan: ”Shades of Grey”-resan besöker ett litet ekoturismföretag på Ssesse-öarna.

PSITTANYTT

PAPEGOJOR ÅTERBÖRDADDE TILL DET VILDA I BOLIVIA

Den 17:e december 2019 återbördades femton blågula aror (*Ara ararauna*), en grönvingad ara (*Ara chloropterus*), tolv chiririparakiter (*Brotogeris chiriri*) och tre vitögda parakiter (*Psittacara leucophthalmus*) till det fria i Bolivia efter en intensiv 20-månadersrehabilitering av biodiversitetspersonalen inom Santa Cruz regering, med permanent stöd från WPT och partnern Fundación CLB - Parrot Conservation Bolivia.

Fåglarna hade konfiskerats från illegal handel för nästan två år sedan och hade skickats till CLB-anläggningen. Närvarande vid frisläppet var miljöminister María Elva Pinkert, ansvarig för skyddade områden inom Santa Cruz regering, Juan Carlos Añes Chávez, huvudansvarig för Wildlife Rescue Project vid Secretary of Environment inom Santa Cruz regering Raul Rojas, och Alejandra Rojas Iriarte från Fundación CLBs styrelse.

VARFÖR SPILLER PAPEGOJOR SÅ MYCKET MAT?

”*Omfattningen, frekvensen och ekologiska funktioner av matslöseri hos papegojor*”, en studie som nyligen publicerats i Nature Researchs Scientific Reports av huvudförfattare Esther Sebastián-González och elva forskare från sex olika institutioner, bland annat WPTs partner Fundación CLB - Parrot Conservation Bolivia, visade att matslöseri är ett vida spritt beteende hos de papegojarter de studerade. Deras forskning visar också att 86 arter av fåglar, däggdjur, reptiler och fiskar äter maten som spillts (antingen intakt eller halväten) av papegojor, och att 28 olika arter potentiellt agerar som andrahands-spridare av spillda frukter och frön.

Läs mer: tinyurl.com/uygmcm7

13:E ÅRLIGA PAPEGOJÄLSKARKRYSSNINGEN - PARROT LOVERS CRUISE

25 oktober - 1 november 2020: Södra Karibien

Vad kan *du* komma att se? Det kanske är vilda papegojor som svävar och leker fritt i skyarna. Det kanske är en fantastisk solnedgång, som du delar med de du älskar. Det kanske är klarblå vatten, fyllt av vattenliv vars like du aldrig ens kunnat tänka dig. Och du kanske ser allt detta tillsammans med nya vänner som är lika galna om papegojor som du! Missa det inte - **kontakta Carol Cipriano för att boka din hytt idag.**

carolstraveltime@gmail.com

1-510-200-5665 (USA)

PRESENTIDÉER

PRESENTIDÉER TILL PAPEGOJÄLSKARE

Behöver du den perfekta gåvan till papegojälskaren i ditt liv?

Komma och titta på World Parrot Trusts onlineshop! Från vackra kalendrar, utsökta konststycken, roliga mobilfodral, bekväma kläder, fantastiskt snygga smycken, och kramvänliga mjukdjur, så hittar du garanterat något försvaren papegojälskare på listan.

Bäst av allt, vinsten från försäljningen går till bevarandeinsatser för att skydda papegojor. Det är gåvan som fortsätter ge!

Börja handla: www.parrots.org/shop

HÄNDELSER

THINK PARROTS 2020

Söndagen 14:e juni 2020

Kempton Park Racecourse,

Sunbury-on-Thames, Surrey, UK TW16 5AQ

Storbritannien

Den populära Think Parrots-mässan är tillbaka ännu ett år och är alltid ett utmärkt samlingstillfälle för de som är passionerade om papegojor och vill ge sina fåglar den bästa omsorgen. Detta års mässa kommer återigen ha utställare som erbjuder en stor mängd papegojprodukter- och tjänster, föredrag (”masterclasses”) och givetvis friflygningsuppvisningar dagen igenom. Missa det inte, skaffa dina biljetter nu!

Skaffa dina biljetter: www.thinkparrots.com

PAPEGOJOR I DET FRIA

Rosenhuvad dvärgpapegoja

(*Agapornis roseicollis*)

Den rosenhuvade dvärgpapegojans naturliga utbredningsområde är sydvästra Afrika, men under de senaste fyra årtiondena har arten blivit naturaliserad i USA. Fotograf Corey Raffel upptäckte dessa två fåglar, antingen en vuxen som matar en yngling eller två vuxna som matar varandra, i Phoenix, Arizona. Här finns inga bevis på att de introducerade papegojorna har påverkat inhemskt djurliv.

Foto © Corey Raffel

FÅ TILLGÅNG TILL TIDIGARE UPPLAGOR ONLINE PÅ: PSITTASCENE.ORG

(Engelska, holländska, tyska, italienska, portugisiska, spanska och svenska)